Cözüm

a) Müşteri x adet cam bardak alsın ve ödediği tutar dört basamaklı a03b sayısı olsun. Cam bardağın tanesi 45 TL olduğundan ödenen tutar

 $45 \cdot x = a03b$ olmalıdır.

a03b sayısı 45 ile tam bölünmesi gerektiğinden aynı sayı 5 ve 9 ile de tam bölünmelidir.

Dolayısıyla sayının 5 ile tam bölünebilmesi için b = 0 veya b = 5 olur.

b = 0 ise a030 sayısı 9 ile tam bölünmesi gerektiğinden a = 6, sayı 6030 olur.

b = 5 ise a035 sayısı 9 ile tam bölünmesi gerektiğinden a = 1, sayı 1035 olur.

Müşterinin ödediği tutarın en az olması durumu istendiğinden tutar 1035 TL olmalıdır.

b) Cam bardak sayısı x, bir adet cam bardağın fiyatı 45 TL, tutar 1035 TL olduğundan $45 \cdot x = 1035$

x = 23 bulunur.

10. Örnek

Rakamları farklı dört basamaklı 74AB doğal sayısının 15 ile bölümünden kalan 8'dir.

Buna göre A nın alabileceği değerlerin toplamını bulunuz.

Cözüm

74AB doğal sayısının 15 ile bölümünden kalan 8 ise bu sayının 3 ile bölümünden kalan 2, 5 ile bölümünden kalan 3 olur.

5 ile bölümünden kalan 3 ise B = 3, sayı 74A3 veya B = 8, sayı 74A8 olmalıdır.

3 ile bölümünden kalan 2 ise

74A3 için 7 + 4 + A + 3 = 3k + 2 ise A nın alabileceği değerler 0, 6 ve 9 olur.

74A8 için 7 + 4 + A + 8 = 3k + 2 ise A nın alabileceği değerler 1 ve 7 olur.

Bu durumda A nın alabileceği değerler toplamı 0 + 1 + 6 + 7 + 9 = 30 bulunur.

Araştırma Ödevi

Aşağıda verilen adımları gerçekleştirerek araştırma ödevini öğretmeninize 2 hafta içinde, zamanında ve eksiksiz olarak teslim ediniz.

- Şimdiye kadar öğrendikleriniz dışında farklı bölünebilme kuralları var mı? Güvenilir kaynaklardan araştırınız.
- Bulduğunuz farklı bölünebilme kurallarından herhangi birinin kuralını yazınız ve örneklendiriniz.
- Türk matematikçiler tarafından bölünebilme kuralları hakkında yazılmış eserleri araştırınız.
- Araştırmalar sonucu elde ettiğiniz bilgileri derleyip Türk matematikçilerin bölünebilme kuralları hakkında yaptığı çalışmaları özet hâlinde yazınız.
- Yaptığınız çalışmanın tüm aşamalarını içeren bir rapor hazırlayıp sınıf arkadaşlarınıza sununuz.
- Çalışmanız öğretmeniniz tarafından analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilecektir.

Analitik dereceli puanlama anahtari